Asfalt och tjärasfalt.

Asfalt lagd före 1975 kan innehålla stenkolstjära. Asfalten kallas då för tjärasfalt och kan innehålla höga halter av polycykliska aromatiska kolväten (PAH) som är miljö- och hälsoskadliga ämnen. Innan asfalt hanteras, återvinns eller återanvänds ska det undersökas om den innehåller stenkolstjära.

I vägar och andra asfalterade ytor kan det förekomma både ny och gammal asfalt i olika lager. Om asfalten innehåller stenkolstjära brukar även underliggande bär- och marklager vara förorenade med PAH:er. **Många PAH:er är svårnedbrytbara, bioackumulerande och vissa är även cancerframkallande. När tjärasfalt krossas eller fräses finfördelas materialet, vilket ökar risken för spridning och exponering som kan påverka människors hälsa och miljön.**

Vid misstanke om att asfalten innehåller stenkolstjära ska den provtas. Kemisk analys ska utföras för PAH-16. Om halten PAH-16 är över 70 mg/kg torrsubstans bedöms asfalten innehålla stenkolstjära.

Fältprovtagning med vit markörfärg och UV-lampa ger endast indikation på att PAH-16-halterna är höga (125–500 mg/kg TS). Därför går det inte enbart att förlita sig på fältmätningen utan asfaltsproven behöver även skickas in för analys.

Vid upptäckt av tjärasfalt ska Miljöavdelningen genast informeras, enligt upplysningsskyldigheten i miljöbalkens 10 kap. 11 §.

Provtagning och kemisk analys

- Vid planerade projekt görs provtagning med borrkärna, genom alla bundna lager. Ett prov tas per 100 m eller 1 500 m² dock minst två samlingsprov per projekt. Det kan finnas anledning att analysera enskilda lager om vägen består av olika asfaltsskikt med eller utan tjärasfalt.
- Provtagning kan också göras på riven asfalt på mellanupplag med ett prov per 300 ton eller 150 m³. Minst två samlingsprov om fem inkrement ska tas per projekt.
- Kemisk analys ska ske av PAH-16. Om verksamheter har bedrivits på platsen som kan ha påverkat asfaltens föroreningsgrad kan även andra parametrar behöva analyseras.
- Provtagning kan även behöva omfatta underliggande bär- och jordlager.

Uppbruten asfalt och tjärasfalt klassas normalt som avfall och ska hanteras av godkänd mottagare. Undantag är om materialet direkt återanvänds på plats för ny asfaltering där bindemedel tillförs. Tjärasfalt som innehåller PAH-16 över 300 mg/kg TS eller bens(a)pyren (ett enskilt PAH-ämne) över 50 mg/kg TS bedöms som farligt avfall. För mer detaljer angående avfallsklassificeringen av asfalt se tabell 1.

Tabell 1. Avfallsklassning av asfalt.

Ämne och halt	Klassning
PAH-16 < 70 mg/kg TS	Ej tjärasfalt, icke farligt avfall
PAH-16 = 70–300 mg/kg TS	Tjärasfalt, icke farligt avfall
PAH-16 > 300 mg/kg TS	Tjärasfalt, farligt avfall
bens(a)pyren > 50 mg/kg TS	Tjärasfalt, farligt avfall

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen
Miljöavdelningen
orebro.se

Box 33400, 70135 Örebro
Östra Bangatan 7A vån 4
miljoavdelningen@orebro.se
Servicecenter: 019-21 10 00

ÖREBRO

Hantering och återvinning av asfalt

Asfalt eller tjärasfalt får inte återanvändas för markutfyllnad.

Asfalt med PAH-16 under 70 mg/kg TS ska i första hand användas för tillverkning av ny asfalt. Vid annan hantering ska anmälan göras till miljöavdelningen för återanvändning av avfall i anläggningsändamål.

Hantering och återanvändning av tjärasfalt

Tjärasfalt ska inte återföras till asfaltverk för återvinning.

Tjärasfalt med halter av PAH-16 mellan 70–300 mg/kg TS kan återanvändas i anläggningsändamål inom trafikområden och i infrastrukturprojekt som ersättning av annat konstruktionsmaterial. Anmälan till miljöavdelningen krävs.

Inför återanvändning av asfalt behöver man ta ställning till om åtgärden är en långsiktigt hållbar lösning på den aktuella platsen utifrån känslighet, skyddsvärde, risk för spridning och bakgrundshalter. Vägkonstruktionen ska ligga inom mindre känsliga områden och ovan högsta grundvattenytan.

Det bör även bedömas om asfalten kan orsaka problem vid framtida markarbeten och hur återanvändningen ska dokumenteras för framtiden. Kostnad för omhändertagande bör tas fram för jämförelse.

Asfalt med PAH-16-halt över 300 mg/kg TS eller bens(a)pyren över 50 mg/kg TS ska omhändertas av godkänd avfallsmottagare för farligt avfall. Uppgifterna om avfallet ska rapporteras in till Naturvårdsverkets avfallsregister och transportör ska inneha tillstånd för transport av farligt avfall. Tillståndet söks hos Länsstyrelsen i Örebro län, länkar finns under **Mer information.**

Anmälan vid återanvändning av asfalt för anläggningsändamål

En skriftlig anmälan om återanvändning av icke farligt avfall där risken är ringa ska göras till miljöavdelningen i god tid (6 veckor) innan arbetet påbörjas. Som sökande ska du bedöma om verksamheten eller åtgärden kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Är föroreningsrisken mer än ringa ska tillstånd sökas hos länsstyrelsen.

Miljöavdelningen kommer, utifrån de uppgifter som inkommit i anmälan, att göra en bedömning om åtgärden att återanvända asfalt kan medföra en betydande miljöpåverkan. Bedömer miljöavdelningen att den planerade åtgärden inte medför betydande miljöpåverkan tar Bygg- och miljönämnden beslut i ärendet. Om åtgärden antas medföra betydande miljöpåverkan krävs tillstånd från Mark- och miljödomstolen eller Miljöprövningsdelegationen och detta innebär i regel mer omfattande utredningar om hur åtgärden kan påverka miljön.

Anmälan ska innehålla:

- Plats där asfalten ska återvinnas inklusive adress och fastighetsbeteckning.
- Teknisk beskrivning av utläggningen med tvärsnitt samt situationsplan.
- Det ska framgå om granulatet ska täckas av ett asfaltslager, så kallad asfaltbetong, och när i tid detta kommer att utföras.
- Halter avseende PAH-16 samt alifatiska och aromatiska kolväten, analysprotokoll ska bifogas.
- Ange från vilka projekt asfalten kommer, det vill säga asfaltens ursprung.
- Ange hur asfalten tekniskt ska läggas ut, till exempel tjocklek, vattning och packningsmetod, för att visa att användningen inte förhindrar att

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen
Miljöavdelningen
orebro.se

Box 33400, 70135 Örebro
Östra Bangatan 7A vån 4
miljoavdelningen@orebro.se
Servicecenter: 019-21 10 00

ÖREBRO

materialet i framtiden kan användas för tillverkning av ny asfalt.

- Risk för människors hälsa och miljön ska beskrivas.
- Bedömning om verksamheten eller åtgärden kan antas utgöra en betydande miljöpåverkan (BMP).

Miljöavdelningen kan godkänna återanvändning av asfalt genom att ta beslut om försiktighetsmått alternativt förbjuda användningen. Miljöavdelningen tar ut en timavgift för att handlägga anmälan.

Mer information

För att göra en anmälan till Miljöavdelningen, används med fördel blankett från E-tjänster och blanketter inom företag och näringsliv - orebro.se

För mer information angående hantering av schaktmassor och när massorna anses utgöra avfall, besök Schaktmassor och förorenade områden - orebro.se

För att ta del av besluten om betydande miljöpåverkan, besök Beslut om betydande miljöpåverkan – orebro.se

För att registrera farligt avfall, logga in via Naturvårdsverkets e-tjänst Avfallsregistret – e-tjänst för att rapportera farligt avfall

Vid egen transport av farligt avfall måste transportören ha gjort en anmälan till Länsstyrelsen. För mer information, besök Transport och hantering av avfall | Länsstyrelsen Örebro

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen
Miljöavdelningen
orebro.se

Box 33400, 70135 Örebro
Östra Bangatan 7A vån 4
miljoavdelningen@orebro.se
Servicecenter: 019-21 10 00

ÖREBRO